

APOŠTOL PAVOL – PRE DOBU, AKO JE TÁTO

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Sk 9,1-9; 22,3-5.25-29; Rim 7,19-25; 11,1; Fil 3,5; 2 Pet 1,3-8

ZÁKLADNÝ VERŠ

Chválím sa teda v Ježišovi Kristovi tým, čo konám pre Boha. (Rim 15,17)

HLAVNÁ MYŠLIENKA

Apoštol Pavol významne ovplyvnil vtedajší svet. Šíril kresťanstvo ďaleko za zemepisné hranice Izraela a židovského národa. Aj dnes sú pre nás jeho život a služba vzorom.

Názor, že dobrá správa je určená aj pre pohanov, vyvolal u mnohých hrôzu. Napriek učeniu ich vlastných prorokov mali totiž na túto problematiku odlišný pohľad. Božie spasenie je určené celému svetu – nielen židovskému národu. To je absolútna zmena v prístupe k záchrane človeka.

Apoštol Pavol zohral v tomto pochopení kľúčovú rolu. Jeho pôvod, osobnosť a spôsob, akým ho Boh povolal, sa vo veľkej miere podpísali pod to, že sa stal tým správnym človekom, v správnom čase a na správnom mieste. Jeho úlohou bolo nasmerovať cirkev novej éry – hlásať evanjelium všetkým ľuďom.

Cirkev adventistov s. d. prešla podobným procesom na konci 19. storočia, keď začala misijné pracovať mimo Severnej Ameriky. Bol to radikálny krok, ktorý položil základ pre súčasné medzinárodné adventistické misijné dielo vo viac než dvesto krajinách sveta.

PREHLAD TÝŽDŇA

- Predpoklady na službu misionára.
- Dramatický obrat o 180%.
- Aj veľkí misionári majú svoje slabosti, pády a víťazstvá.
- Základné poslanstvo – ukrižovaný Kristus.
- Evanjelium v osobnom živote misionára.

PAVLOV PÔVOD

Apoštol Pavol je po Ježišovi Kristovi a Jánovi Krstiteľovi pravdepodobne najvplyvnejšou osobnosťou Novej zmluvy. Dobrú správu o Ježišovi rozšíril takmer do celého vtedy známeho sveta.

Pavol sa narodil v Tarze, vtedajšom hlavnom mestom Cilície, ktorá bola rímskou provinciou. Dnes je to súčasť Turecka. Táto oblasť bola známa spracovaním kozej kože, ktorá sa zväčša používala aj pri výrobe stanov. Vieme, že práve toto bolo Pavlovo remeslo. (Sk 18,3)

❓ Čo nám verše Sk 22,3-5; Rim 11,1 a Fil 3,5 hovoria o Pavlovi? Ako nám pomáhajú pochopiť, prečo bol v tom čase takým účinným svedkom?

Narodiť sa ako rímsky občan bolo niečo veľmi vzácne. V Pavlových dňoch si človek mohol kúpiť rímske občianstvo za 500 drachiem, čo bola približne dvojročná mzda priemerného robotníka. Rímske občianstvo prinášalo určité výhody. Právoplatný občan nemohol byť bičovaný, nemohol dostať trest smrti bez súdneho procesu (Sk 22,23-29), mal právo hlasovať, uzatvárať zmluvy, mať legálne manželstvo a bol oslobodený od platenia daní.

Okrem toho bol Pavol aj Žid – človek s bohatým duchovným dedičstvom. V neskorších rokoch Pavol často hovoril o svojom pôvode. Povedal: „Ja som Žid, narodený v cilíjskom Tarze... Vzdelával som sa pri Gamalielových nohách, presne podľa zákona otcov, horlil som za Boha, tak ako aj vy všetci dnes.“ (Sk 22,3)

Pavol pochádzal z pokolenia Benjamínovho. Vychovaný bol ako farizej. Učil sa od veľkého učiteľa Gamaliela, ktorý bol jedným z najvýznamnejších židovských učiteľov tej doby. Z listu, ktorý Pavol napísal Galaťanom, sa dozvedáme, že „viac horlil za podanie svojich otcov“ ako ostatní jeho vrstovníci. (Gal 1,14) Svoju horlivosť prejavoval tým, že v najväčšej možnej miere prenasledoval Ježišových nasledovníkov.

Pavol, horlivý Žid a rímsky občan, sa mal onedlho stať najvýznamnejším apoštolom, akého svet poznal.

❓ Ktoré oblasti svojho života (národnosť, vzdelanie, výchova atď.) môžeš zvláštnym spôsobom použiť vo svedeckej službe? Ako môžeš využiť svoj pôvod, aby si lepšie svedčil o Pánovi?

Výnimočné predpoklady pre jedinečnú službu:

- Prednosti rímskeho občianstva.
- Vznešený židovský pôvod.
- Výchova farizeja a vysoké vzdelanie u popredného učiteľa.
- Boh naplno využíva tvoj pôvod, vzdelanie, spoločenské postavenie i vlastnosti.

OBRAĆENIE A POVOLANIE

Apoštol Pavol nebol vždy ani apoštolom ani Pavlom. Predtým to bol Saul z Tarzu, ktorý prenasledoval prvých kresťanov. Potom však prežil skúsenosť, ktorá zmenila nielen smer jeho života, ale smerovanie celých dejín.

❓ V Sk 9,1-9 si prečítaj Pavlovu skúsenosť. Čo Pavla zmenilo? Bolo preňho ťažké pripustiť, že sa vo svojom k postoji k Ježišovi tak veľmi mylil?

Pavol nepotreboval nijaký rozsiahly teologický výklad, aby prestal vzdorovať a podriadil sa Ježišovi. Odovzdal sa mu hneď vtedy a na tom mieste, keď povedal: „Čo chceš, Pane, aby som činil?“ (v. 6) Fanatický protivník Ježiša Krista sa teraz stal jeho pokorným a oddaným služobníkom.

Po svojom obrátení sa Pavol stretol s Petrom, Jakubom a Jánom, ktorí boli medzi apoštolmi považovaní za „stĺpy“. Zhodli sa na tom, že Pavol je povoláný ísť ako apoštol k pohanom. (Gal 2,7-9)

❓ Prečítaj si Sk 13,47 a Iz 49,5.6. Ktoré slová a poslanie vztiahli Pavol a Barnabáš na seba, ktoré Simeon aplikoval na Ježiša? (Luk 2,30-32)

Aj keď sa Pavol považoval za zvláštny Boží nástroj – vyslanca, ktorý má priniesť evanjelium pohanom, o dobrú správu sa delil aj so Židmi. Podobne to bolo aj s ostatnými apoštolmi – kázali hlavne Židom, ale Boh si ich použil, aby svedčili aj pohanom. Peter bol prvý apoštol vyslaný k pohanom. (Sk 10)

Je veľmi pravdepodobné, že len málokto z nás prežil pri obrátení takú dramatickú skúsenosť ako Pavol. Napriek tomu všetci potrebujeme prežiť obrátenie. Aké bolo tvoje obrátenie? Čo si sa pri tom naučil? Ako ti to môže pomôcť viesť iných k tejto skúsenosti?

- Ako sa „svätá horlivosť“ môže zmeniť na náboženský fanatizmus.
- Dramatický moment – keď sa pýcha zlomí.
- Pán Boh usmerňuje horlivosť v prospech evanjelia.

ČLOVEK S ROVNAKÝMI SLABOSTAMI

Môžeme byť v pokušení predstavovať si Pavla, veľkého apoštola pohanov, ako nejakého supermana, bezchybného a dokonalého človeka a posla viery. Nová zmluva nám ho však takto nepredstavuje. Písmo hovorí, že všetci sme hriešnici, ktorí potrebujeme Božiu milosť. Apoštol Pavol nie je nijakou výnimkou.

Niekedy sa nám zdá, že Pavol bol veľmi impulzívny, takmer agresívny človek, ktorý sa často domáhal svojich práv. (Sk 16,35-40) Neskôr, keď stál pred cisárskym súdom, odvolal sa k cisárovi. Bolo to jedno z jeho práv ako rímskeho občana. (Sk 25,11.12) Keby počkal a nedomáhal sa svojich práv, mohol byť neskôr prepustený. (Sk 26,32)

? Čo sa dozvedáme o Pavlovi z nasledujúcich veršov? Sk 15,37-39; Rim 7,19-25; 1 Kor 9,27 a 2 Kor 12,7

Je príjemné vedieť, že aj taký velikán viery ako apoštol Pavol nebol dokonalý. Aj on občas urobil chybu. Každý deň svojho života potreboval Ježišovu milosť a odpustenie rovnako ako my. Z toho, čo napísal, môžeme povedať, že Pavol si naozaj uvedomoval svoju hriešnosť. Bezpochyby to bolo – aspoň sčasti – uvedomenie si svojej slabosti a vlastných zlyhaní, čo ho robilo takým mocným učiteľom Božej zachraňujúcej milosti.

? Za koho sa podľa verša Rim 7,24 Pavol považoval? Akú nádej a útechu môžeš čerpať z týchto slov?

Hoci Pavol nebol dokonalý, Boh ho napriek tomu použil na službu ľuďom. Prečo je dôležité, aby sme napriek uvedomeniu si vlastných chýb nedovolili, aby nás znechutili a odradili od práce pre Pána?

- Horlivý a impulzívny – vlastnosti, ktoré sa môžu v živote prejaviť pozitívne, i negatívne.
- Velikán viery a zároveň kajúcny hriešnik.
- Nie je hanba padnúť. Hanba je znovu nevstať!

ŽIVOT A SPASENIE PROSTREDNÍCTVOM KRISTA

V živote a poslaní apoštola Pavla dominuje niekoľko silných vplyvov, ktoré ho motivovali. Najdôležitejšia je pre neho udalosť ukrižovania a zmŕtvychvstania Ježiša Krista. Je základom všetkého, čo Pavol učil a robil. Do Korintu napísal: „Rozhodol som sa totiž, že medzi vami nebudem poznať nič iné okrem Ježiša Krista, a to ukrižovaného.“ (1 Kor 2,2) A Galaťanom píše: „No ja sa v nijakom prípade nechcem chváliť ničím, iba krížom nášho Pána Ježiša Krista...“ (Gal 6,14) Tieto verše ukazujú, že pre Pavla bol Kristov kríž (ku ktorému nevyhnutne patrí aj Kristovo vzkriesenie) ústrednou témou celej vierouky. Vo všetkých svojich listoch Pavol rôznym spôsobom píše o nesmiernom význame toho, čo Ježiš dosiahol prostredníctvom kríža, aby zachránil ľudstvo.

❓ Prečítaj si uvedené verše, v ktorých Pavol hovorí o spasení. Čo podľa Pavla Ježiš Kristus urobil pre nás?

Rim 5,10

Rim 6,18

Rim 7,2-4

Rim 8,15-17

Gal 2,16

Ef 1,7

1 Tim 2,6

Pavol používa množstvo rôznych obrazov a prirovnaní, aby opísal, čo pre nás Kristus urobil. Najpravdepodobnejšie preto, že ani jeden obraz nemôže úplne vystihnúť nesmiernu dôležitosť Ježišovej obete.

❓ Aký význam má kríž pre teba? Prečo je dôležité, aby bola Ježišova smrť ústrednom témou nášho svedectva?

Podstata apoštolorovho posolstva:

- Ústredná téma Pavlovho posolstva – ukrižovaný Kristus.
- Definovanie teológie ospravedlnenia z viery.
- Najväčší Kristov odporca sa stáva najvýznamnejším Kristovým zástancom.

TÉMA NÁDEJE

Hovorili sme o tom, že Kristova smrť na kríži bola hlavným motívom Pavlovho života a myšlienkou, na ktorú kládol najväčší dôraz. Dnes spomenieme ďalšie dôležité témy, na ktoré sa zameriaval.

Žiť zbožným životom (posvätenie). Vo všetkých svojich listoch Pavol veľmi jasne hovorí, že spasenie je zadarmo; je to dar, ktorý nemôžeme získať ani si zaslúžiť. (Rim 5,15; 6,23; Ef 2,8) Spasenie však neznamená, že budeme žiť rovnako, ako sme žili pred stretnutím s Ježišom. Ak sme sa odovzdali Ježišovi, musí to byť na nás vidieť.

Mladému Timotejovi Pavol napísal: „Usiluj sa o spravodlivosť, zbožnosť, vieru, lásku, trpezlivosť, miernosť.“ (1 Tim 6,11) To, čo je správne, nerobíme preto, aby nás Ježiš zachránil. To, čo je správne, robíme preto, že sme spasení. Pavol hovorí, že sme „stvorení v Kristovi Ježišovi na to, aby sme konali dobré skutky, ktoré nám Boh už vopred pripravil.“ (Ef 2,10)

Boha neposlúchame preto, aby nás miloval, prijal alebo nám dal vstupenku do neba. Keď prijmem Ježišov dar spasenia, Boh nás prijíma úplne a bezpodmienečne. Žijeme podľa jeho vôle, lebo jeho mocná láska nás motivuje konať dobré skutky. Poslúchame ho, pretože jeho láska nás ženie (usmerňuje). (2 Kor 5,14)

❓ Pavol napísal, že nechce, aby sme „nevedeli“ o tom, čo sa stane, keď ľudia zomrú. (1 Tes 4,13) Prečo je dôležité pochopiť pravdu o tom, čo je po smrti?

Všetky Pavlove kľúčové témy spolu úzko súvisia. Tým, že sa Ježiš obetoval a bol vzkriesený, porazil smrť. Vráti sa, aby dal dar večného života svojim verným deťom pri ich vzkriesení. (1 Tes 4,13-18) Ježišovi nasledovníci prejavujú svoju lásku k nemu práve tým, ako žijú. (Ef 4,20-32)

❓ Ktoré zaslúbenie – z tých, čo nachádzame v Písme – ti dáva najväčšiu nádej? Prečo?

Podstata apoštolovho posolstva:

- Definovanie posväteného života v Kristovi.
- Význam dobrých skutkov po prijatí daru spasenia.
- Ako prejaví kresťan Bohu svoju vďačnosť?

ODPORÚČANÉ ŠTÚDIUM

V knihe *Skutky apoštolov* si prečítaj kapitolu Z prenasledovateľa učeník. (SA 71-77; AA 112-122)

„Viera v lož neurobila Pavla láskavým, milým a súcitným človekom. Bol to náboženský fanatik, ktorý strašne zúril proti pravde o Ježišovi. Chodil po celej krajine, prenasledoval mužov a ženy a dával ich do väzenia.“ (1 SM 214)

„Apoštol Pavol mal všetky privilégia rímskeho občana. Nezaostával ani v židovskom vzdelaní. To všetko mu však neumožňovalo dosiahnuť to najdôležitejšie poznanie. Kým sa mu nezjavil Kristus, bol napriek svojmu odbornému a literárnemu vzdelaniu v takej tme, v akej sú mnohí dnes. Pavol si bol plne vedomý, že poznať Ježiša Krista je pre jeho prítomné i večné dobro. Pochopil, že je potrebné dosiahnuť oveľa viac.“ (E. G. Whiteová v RaH, 18. júla 1899)

„Pri skúmaní Písma máme mať na zreteli veľkú ústrednú pravdu – Kristus a jeho obeť na kríži. Každá ďalšia pravda má taký vplyv a takú moc, aká zodpovedá jej vzťahu s touto témou. Len vo svetle kríža môžeme rozpoznať vznešený charakter Božieho zákona. Človek zotročený hriechom môže dostať život len vďaka tomu, čo na kríži vykonal Pôvodca nášho spasenia.“ (E. G. Whiteová v 6BC 1084)

NÁMETY NA UVAŽOVANIE

1. Ktoré biblické pravdy považuješ za najdôležitejšie? Do akej miery ovplyvňujú tvoj život? Ako reaguješ na tých, ktorí majú iný, možno dokonca opačný názor než ty?
2. Je obeť Ježiša Krista hlavnou témou posolstva vášho zboru? Čo by ste mohli ako trieda alebo jednotlivci urobiť, aby ste vyvýšili Ježišovu obeť vo vašom zbore? Aký vplyv to môže mať na vaše okolie?
3. Uvažujte spolu o poslednej otázke v časti na štvrtok.

ZHRNUTIE

Apoštol Pavol je úžasný príklad, že neexistujú nijaké hranice toho, čo Boh môže vykonať prostredníctvom nás – aj keď sme slabí a krehkí ľudia. Pavlov jedinečný pôvod a dary mu umožnili priniesť dobrú správu o Ježišovi na úplne nové miesta, úplne novým ľuďom.